

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus De Officiis, Electionibus, Dignitatibus, Et
Beneficiis Ecclesiasticis**

Coras, Jean de

Colonia Agrippina, 1596

VD16 C 5049

6 De corporis, & animi vitijis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63394)

- 1 Clericus vitijs carere debet.
- 2 Vitiatu corpore quis.
- 3 Homicida dicitur & qui non occidit.
- 4 Matthæi locus expositus.
- 5 Deformitas quando promotionem impediat.
- 6 Epilepticus cur non promoueatnr.
- 7 Infirmitas non priuat clericum beneficio.
- 8 Coadiutor qualis dandus.
- 9 Accusatio non priuat quem honoribus.
- 10 Histriones & mimi, arcetur beneficijs.
- 11 Periurus beneficiorum incapax.
- 12 Periurium non priuat ipso facto.
- 13 Crimina que priuant ipso iure.
- 14 Homicida ipso iure non priuatur.
- 15 Homicida an resignare possit.
- 16 Parricida priuatur ipso iure.
- 17 Hereticus ipso iure priuatur.
- 18 Schismaticus quis.
- 19 Schismaticus omnibus beneficijs priuatur.
- 20 Simoniacus quando hereticus dicatur.
- 21 Simoniacus incapax beneficij.
- 22 Apostata inhabilis ad beneficia.
- 23 Falsarius literarum Papa.
- 24 Usurarius est infamis.
- 25 Sacrilegus beneficij incapax.
- 26 Sacrilegorum diuersa pœna.
- 27 Concubinarij beneficijs arcendi.
- 28 Concubinarius celebrans, irregularis.
- 29 Suspensus ab officio quando à beneficio.

OPORTET t denique promouendum, neq; 1
 corporis maculis, c. 2. de cler. ægrot. Leuit.
 21. neque alicuius infamiæ nota consper-
 sum esse. c. fin. de furt. c. laici. 33. distinct. Neque e-
 nim conferri possunt beneficia nisi valido, inte-
 groque corpore clericis, c. hinc etenim. 49. distin.
 & bene moratis, c. cum in cunctis de elect. non i-
 tem corpore vitiat. tot. titul. de corp. vitia. aut
 infamibus. d. c. fin. de furt. Quibus portæ dignita-
 tum patere non debent. l. 2. de dignita. lib. 12. C. c.
 infamibus de regul. iur. in 6. Corpore t autem 2
 vitiatu significanter dicuntur, qui propria volun-
 tate abicissi sunt, c. poenitentes. 55. distinct. vt qui
 pudenda vltro sibi execuerunt, licet credentes
 obsequium præstare Deo. cap. significauit de cor-
 por. vitiat. c. his qui. 55. distinct. Aut iusto etiam
 timore superati. cap. maritum. 33. distinct. Sunt e-
 nim t sui ipsius huiusmodi homines homicidæ, 3
 c. si quis absciderit. 55. distinct. non quia iam mors
 sequuta sit: sed quoniam virilium sectione mo-
 tis periculum conflare putatur. ca. fin. 87. distinct.
 Nec t Matthæi locus 19. Eunuchos esse dicens, 4
 qui se castrauerunt propter regnum cælorum,
 de ijs accipiendus est, qui verenda sibi ipsis ampu-
 tant (maledictum enim hoc) Sed de ijs, qui con-
 tinentes sunt, ob amoremque Christi affectum
 veneris deuitant. Hinc autem. d. c. significauit. ad-
 monendi sunt obiter iudices, tam seculares,
 quam Ecclesiastici, ne temerè in iudicium san-
 guinis prorumpant, neque enim iudices huius-
 modi sanguinarij, tametsi credentes hoc nomine
 se gratificari, & obsequium præstare Deo coram
 Deo viuento (in cuius manus horrendum est inci-
 dere.) Heb. 10. vllatenus excusabuntur. d. c. signifi.
Qui

Qui verò non sua sponte, sed casu, aut per vim, seu infidias hominum (quibus non malè, seculos in cunabulis, comparauerim.) cap. ex parte. i. de corp. vitiat. ca. Eunuchus. 55. distinct. Vel à medicis dissecantur, promoueri possunt, & in clero repti non abijciuntur. c. ex parte. 2. de corp. vitia. c. si quis. 2. 3. & 4. c. qui partem cum seq. 55. distin. Idemque generaliter dicendum in ijs qui casu, quocunq̄ue modo percussi sunt, si non insignis inde contingat deformitas, c. 2. & ca. fin. de corp. vitia. nec immineat scandalum. ca. presbyterum, de cler. ægrot. c. i. de corp. vitia. Quarum rerum iudicium, promouentis arbitrio, lex committit.

5 d. c. 2. de corp. vitia. Constat t̄ igitur, eos qui corpore insigniter deformati sunt, aut sibi sua sponte ferrum iniecerunt, cum sacris ordinibus ornari nequeant, beneficia obtinere non posse, quæ sacrum ordinem requirunt vt Abbantias, c. exposuisti de corp. vitia. Episcopatus, c. à multis de æta. & quali. & quæcunq̄ue Curata beneficia. ca. licet Canon. de elect. in 6. c. præterea de ætate & quali.

6 Cumq̄; t̄ Epilepsia, hoc est comitali, seu caduco morbo laborantes, valido corpore non sint, nec sine scandalo ob subitariam totius corporis conuulsionem, diuinis possint deseruire: c. in literis. 7. quæst. 2. Dicendum ad eiusmodi beneficia Epilepticos promoueri non posse, c. cum inter Canonicos, de elect. licet ob eam t̄ aut grauiorem ægritudinem superuenientem non debeat clericus suo priuari beneficio, ca. i. de cler. ægrot. ca. scripsit. c. cum percussio. cum seq. 7. quæsti. i. quando iniustum sit tam grauem afflictio affliktionem addere, l. diuus, ff. de offi. præf. vt ob molestiam corporis, suo pellatur honore, l. i. §. casum. ff. de postu. l. Caius. ff. de iud. c. indicas. 3. qu. 9. d. c. scripsit.

Quam-

Quamuis si tam grauis, & vehemēs sit ægritudo,
 vt clericum diuinis inferuire impediāt, paraly-
 psi fortasse, nodosa podagra, aut alio perpetuo
 morbo laborantem. c. fin. de cler. ægrot. c. vni. eo.
 titul. in 6. gloss. ca. si quis in infirmitate. 55. distin.
 Aut affectus morbo Clericus, sine horrore, & ab-
 ominatione populi, templum ingredi non pos-
 sit, ei coadiutorem † dari oporteat. virum prouidum & honestum, per quem ecclesiæ consulatur,
 vt ita non honoris sui titulis, sed eiusdem dum-
 taxat exercitio, clericus priuetur. c. de raptorib.
 c. tua. c. penul. & c. fin. de cler. ægr. Denique dixi-
 mus, oportere clericum cuius opinio vacillare
 non debet, ca. laici. 33. distinct. nulla criminis, aut
 infamiæ nota, neque iuris, neque facti respersum
 esse. c. fin. de furt. Panorm. c. super eod. de electio.
 Si enim ad seculares honores famosis, aut nota-
 tis hominibus, non pateat aditus, l. 2. de dign. lib.
 12. c. inter dilectos de excess. prælato. accusatione
 præsertim criminis pendente, l. reus. ff. de mune.
 multominus ad ecclesiastica ministeria, ca. fin. de
 testib. c. omnipotens de accusa. quæ maiorem pro-
 mouendi dignitatem exigunt. ca. miramur. in fin.
 61. distin. c. per venerabilem ad princ. qui fil. sint
 legi. Itaque licet officij, aut beneficij honoribus,
 exercitio ve † accusatione pendente, & quod am-
 plius est sequuta sententia, (si sit prouocatum)
 l. vn. §. pen. ff. nil no. appell. pend. reus non priue-
 tur. gloss. c. sæpè de appell. Commoditate tamen
 nouæ dignitatis obtinendæ, accusationis penden-
 tia delatum priuat. d. l. reus. d. ca. fin. & d. c. omni-
 potens. Ex prædictis, permulta specialius infer-
 ri possunt. In primis † mimos, histriones, cæte-
 rosque artis ludicræ causa, in scenam prodeun-
 tes, quoniam infames sunt, l. 1. ff. de infami. atque

F

mori-

moribus commendabiles non existunt, d. ca. cum
 in cunctis. Ecclesiastica beneficia obtinere non
 posse. c. pen. de vit. & hone. cler. d. c. fin. de furt. d.
 c. laici. Cum & clericorum vestibis, illis uti lex
 districtè prohibeat. l. Mimæ. C. de episcop. aud.
11 §. fin. de sanct. episcop. coll. 9. Periuros † item qui
 ecclesias regere non merentur, c. querelam de iu-
 reiurand. non tantum obtinendorum beneficio-
 rum incapaces esse, c. tua nos de iureiuran. sed &
 obtentis priuari constat, c. 2. de rescript. ca. acce-
 dens. de accusatio. nec ijs duntaxat, in quibus pe-
 ierarunt, dict. c. querelam. sed etiam cæteris qui-
12 buscunq̄ue. d. c. tua nos. Nam & † ob periurium
 clericus deponi debet, c. cum non ab homine de
 iudic. ipso facto autem, non priuari periurum
 verius est, Innocen. c. inter dilectos de excess. præ-
 lat. cum crimen quantumuis execrandum, & de-
 testabile, (ut homicidium insidiosum, super
 quo vix Papa dispensat) c. miror. 50. distinct. doct.
 c. sicut dignum de homic. priuationem, ipso iure
 non inducat, ca. clericis. ne cler. vel monach. c. ex
 literis. de excess. prælat. & priuationis poena, ni-
 si lege nominatim caueatur, imponi non debeat.
 §. fin. autem. de non eligen. secum nub. coll. 1. l. at
13 si quis. §. diuus. ff. de reli. Crimina † autem quæ
 ipso facto clericum suis priuant beneficijs, at-
 que ad eò Episcopatu, sunt hæc: hæresis, cap. cum
 secundum. de hæret. in 6. cap. quo iure vbi gloss.
 8. distinct. simoniæ labes, quæ in collatione aut
 alia prouisione beneficij interuenit, capit. ordi-
 nationes. 1. quæstio. primo. Panormit. cap. cum
 clerici. de pact. Felin. c. insinuat. de Simo. c. fin.
 vbi Cardin. 19. distinct. violenta manus iniectio
 in Cardinalem, c. fin. ad prin. de pœ. in 6. (idem-
 que si in clericum fiat, ut suo renuntiet benefi-
 cio,

cio, aut citatus ad Romanam Curiam non acce-
 dat. Clem. multorum. eod. titul.) denique violen-
 ta beneficij apprehensio. c. eum qui. de præbend.
 in 6. Solum t̄ verò homicidium, ratione qua di- 14
 ximus, non priuat, quem ipso iure beneficio. d. c.
 clericis. Innoc. ca. cum nostris. de concess. præbē.
 Vnde poterit, etiam t̄ post sententiam resignari, 15
 Præpos. c. studeas, 50. distin. si præsertim ab ea fue-
 rit appellatum. l. qui à latronibus, §. fin. ff. de te-
 stament. d. l. vnic. §. penulti. nil no. Et ita iudica-
 tum, in supremo consil. Rebuff. noster refert. de
 pa. poss. num. 262. Quæ tamen ita accipi debent,
 si non fuerit homicidium (vt vocant) qualifica-
 tum, hoc est, si non ex circumstantijs factum sit
 enormiter grauissimum, c. in quibusdam. de pœ.
 quia puta assassinatus sit, cap. i. de homicid. in 6:
 aut t̄ parricidium. Felin. ca. inquisitionis. de ac- 16
 cusat. Sanè homicida, qui nec ad ordines promo-
 ueri potest, c. fin. de tempo. ordin. c. de cætero. de
 homicid. & antè promotus, sacris ministrare
 prohibetur, c. fin. de cler. pug. in duel. ca. suscepi-
 mus. de homicid. beneficium, cap. fin. de rescript.
 in 6. quod propter officium datur, obtinere ne-
 quit. c. 3. & c. diuersis. de cler. coniug. cap. cum se-
 cundum. de præbend. in 6. Virum enim sangui-
 neum, & bellatorem abominabitur dominus,
 Psalm. 25. & 54. à quo domum suam neque ædifi-
 cari, neque habitari vult. Paralipp. 28. Hæreti-
 corum t̄ quoque sacrificia Deus odit, & à se pro- 17
 ijcit. cap. Odit. 1. quæstio. primo. Vnde si obten-
 torum quemadmodum diximus beneficiorum,
 titulo, & possessione, ipso iure priuantur: dict.
 c. cum secundum. & d. c. quo iure. multo que ma-
 gis facultate obtinendorū, c. 2. §. hæret. de hæret. in
 6. facilius quis obtinendo, quàm obtēto repellatur.

- c. super his. de accus. Nec videtur hoc quicquam habere dubitationis: quando quidem hæretici nõ modò infames sunt, cap. infames, 6. quæst. 1. sed & excommunicati. ca. excommunicamus de hæret. Quibus beneficia conferri non posse, exploratissimum est. c. postulasti. de cler. excommu. Qui autem propriè hæretici dicantur, & de hæreticorum pœnis, alibi diximus, 3. Miscell. ca. 8. eademque ratione dicendum, schismaticos (quo nomine ¶ vocantur qui se ab vnitæte Romanæ ecclesiæ separant, antipapæ adhærentes,) cum ab hæreticis parum absint. c. inter hæresim. 24. quæstio. 3. & excommunicati sint, c. licèt. de vitanda. de elect. c. firmissimè. de hæ. si non probabilis error eos excusat. Panor. rub. de schisma. nec conferret. c. 1. & fin. illo tit. nec obtinere, tametsi ad ecclesiæ vnitatem redierint, citra dispensationem posse. c. quia diligentia. de elect. c. nos autem. 12. distin.
- 18
- 20 Simoniaci ¶ itidem, hoc est, qui de spiritualibus negotiantur, c. saluator. §. 1. 1. qu. 3. licèt hæretici propriè non sint, nisi gratiam Spiritus sancti pretio quæri posse credant: c. conuenientibus. in fin. 1. quæst. 7. Innoc. Panorm. c. quoties. de simo. propter tamen huius criminis immanitatem, quæ tâta est, vt cætera delicta ad simoniæ comparationem pro nihilo reputentur: c. sicut de simo. c. fin. 1. quæst. 7. hæreticis annumerantur: d. c. quoties. c. cum liqueat. c. eos qui. c. fertur. 1. quæsti. 1. gloss. c. si quis pecuniam. 79. distinct. vnde infames sunt, c. fin. 1. quæst. 3. gloss. c. 1. de testib. in 6. infamia iuris, ca. sanè, 15. quæsti. 3. Panorm. c. ex diligenti. de simon. & beneficijs per Simoniam obtentis, quan
- 21 uis ignoranter, non ¶ tantum priuantur, c. penul. de elect. c. insinuatum. c. ex insinuatione. & c. seq. de simon. sed etiam ad alia quæcunq̃ue beneficia, red-

redduntur inhabiles. c. cum clerici. de pact. Nifi
 cum eis fuerit dispensatum. gloss. d. c. ex diligen-
 ti. Nec diuersum † in apostatis dicendum, cum & 22
 hi infames sint, ca. infames. 6. quæst. 1. Sacrumque
 ordinem, & clericatum recipere prohibeantur.
 c. fin. de aposta. c. penul. & fin. 50. distinct. Quibus
 poenis † pariter afficiuntur falsarij literarum Pa- 23
 pæ. c. ad falsariorum. de cri. fals. & foeneratores,
 seu † vsurarij manifesti, qui & infamia notatur, 24
 ca. quamquam. de vsu. in 6. & prohibentur ad sa-
 cros ordines promoueri. c. de pet. 47. distin. Mul-
 toque † magis sacrilegi, quos non tantum infam- 25
 ia † conspersos, c. fin. de furt. d. c. infames. & ad 26
 sacros ordines prohibitos promoueri, constat: c.
 si quis presbyter. 50. distinct. sed & anathemate
 feriendos. c. conquestus. de foro compet. Quin si
 in personam ecclesiasticam, ca. cum pro causa. de
 sentent. excōmun. c. si quis suadente. 12. quæst. 4.
 aut ecclesiam ipsam, c. non minus. de immuni. ec-
 cles. c. conquesti. de senten. excommun. c. canoni-
 ca. 11. quæst. 3. cum violentia deliquerint, ipso iu-
 re Anathematis vinculo subiecti, ab omnium cō-
 sortio fidelium eliminantur. Quod Doctor. alibi
 plenius disputant. Panor. & alij d. c. conquestus.
 Scortatores † verò manifesti, seu vt vocant publi 27
 ci concubinarij, quia ab officio (quod ab eis audi-
 re prohibitum est, c. nullus. & c. sequen. 32. disti.)
 cū conuertatur eorum benedictio in maledicti-
 onem, & oratio in peccatum. c. si qui sunt. 81. dist.
 suspensi sunt. c. præter. 32. disti. atque † ideo diui- 28
 na exequentes, contrahant irregularitatē, ca. 1. de
 re iudi. in 6. c. 1. §. fin. de senten. excommun. bene-
 ficio quod propter officium datur, cap. fin. de re-
 script. in 6. suspensi quoque intelligi debent. Pa-
 normi. ca. vestra. de cohab. cler. vbi enim ex ma-

gna causa ecclesiæ communitio denegatur, ecclesiastici prouentus sunt meritò subtrahendi. c. pastoralis. §. fin. de appellat. gloss. Clem. fin. de poen.

29 Et si t̄ ab Episcopo moniti scortatores clerici cōcubinam non dimittunt, omnibus beneficijs priuari debent: §. necnon. de concub. pragm. & ad futura quæcunq̄e inhabiles efficiuntur. c. quæsitū. de temp. ordi. Nisi post manifestam vitæ emendationem, cum illis fuerit humaniter dispensatum. §. & nihilominus. de concub. pragm. §. 1. de pub. concub. concord. Nec ignoro, alios casus à recentioribus Petr. Rebuff. extense. in titul. de pa. possessio. num. 174. memorari, quibus clericus beneficiorum sit incapax: At ego lectorem iam expleuisse mihi videor: cum cæteri omnes, ex superioribus decidi, terminariq̄; possint: atque hæc quidem hæctenus. Valentia 17. Nouembr. 1547.

Pars quarta.

Quibus modis beneficia clericis concedantur.

Decollatione. CAP. I.

SVMMARIA.

- 1 Prouisio verbum generale.
- 2 Collatio quid.
- 3 Collatio simoniaca, nulla ipso iure.
- 4 Preces quando simoniam inducant.
- 5 Collatio sub conditione an fiat.
- 6 Collatio intra sex menses facienda.
- 7 Claustrini aclus suspecti.

8 Colla-